

GASSBOMBER: Den norske bilparken brukes altfor mye og er altfor gammeldags til at det er mulig å nå målene om utslippskutt, påpeker Naturvernforbundet. FOTO: KRISTER SØRBØ

«Hvis biltrafikken skal kutte mindre, må andre kutte mer.»

Holger Schlaupitz, fagleder i Naturvernforbundet

bremset

elbiler på norske veier ikke nok

vendig for å komme i mål i klimapolitikken, sier Schlaupitz.

– Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har vedtatt å satse på hydrogenbiler. Vil ikke slike og lignende initiativ føre til større utslippskutt enn det dere regner med?

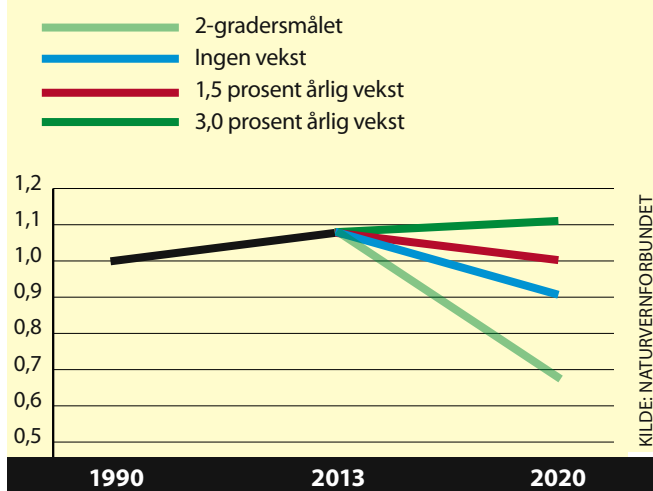
– På sikt kan ny teknologi få effekt, men ikke i løpet av den korte tida fram til 2020, svarer Schlaupitz.

Han klamrer seg nå til håpet om at det i det minste skal være mulig å få stanset veksten i biltrafikken i storbyene. Mens biltrafikken totalt sett økte med 1,2 prosent i fjor, økte den med «bare» 0,7 prosent for Oslos del. Dette skyldes i all hovedsak at kollektivselskapene Ruter og NSB har klart å lokke til seg mange nye kunder i hovedstadsområdet.

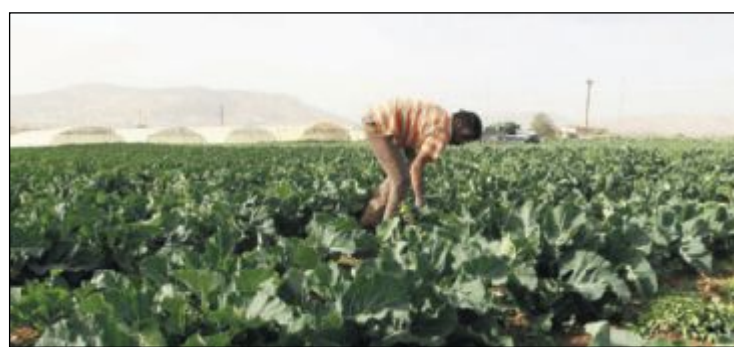
– Regjeringen har slått fast at Stortingets klimaforlik står ved lag og skal forsterkes, og der går det tydelig fram at personbiltrafikken ikke skal vokse i storbyene, påpeker Schlaupitz.

tor.sandberg@dagsavisen.no

Klimaberegninger elbiler og effektivisering

GAPET: Så stor kan avstanden mellom utslippene fra personbiltrafikken og målet om kutt i utslippene bli i 2020, gitt ulike utviklinger for biltrafikken. Den øverste linjen viser hvor store utslippene kan bli med en årlig vekst i biltrafikken på 3,0 prosent. Den påfølgende viser utslippene ved 1,5 prosent årlig vekst i biltrafikken. Den tredje viser utslippene hvis personbiltrafikken holder seg på dagens nivå. Den fjerde viser hvor langt ned utslippene må komme for å være i tråd med anbefalingene fra FNs klimapanel.

TØRKE: FN frykter at matprisene kan øke som følge av klimaendringene. FOTO: NTB SCANPIX

Matproduksjonen kan bli hardest rammet

KLIMAENDRINGENE: Konsekvensene klimaendringene har for verdens matproduksjon kan ha vært undervurdert. Ny forskning tyder på at hetebølger og tørke vil skape alvorlige problemer for jordbruket i mange land.

■ ARE FØLI

Om én uke presenterer FNs klimapanel (IPCC) en ny, omfattende rapport om konsekvensene av klimaendringene. Her skjerpes advarslene om hva som kan skje med den globale matproduksjonen, ifølge lekkede utkast som har vært omtalt i flere medier. Bakgrunnen er ny forskning som tyder på at det blir vanskeligere å drive landbruk mange steder i verden de neste tiårene.

En gruppe forskere konkluderte i fjor at verdens jordbruksproduksjon i 2050 kommer til å være 11 prosent lavere enn den ville vært uten klimaendringer. Samtidig vil jordas befolkning og etterspørselen etter mat øke kraftig. Mange års overforbruk av ferskvann kan forverre vannmangelen som ventes å ramme en rekke viktige jordbruksområder.

– Det er ingen tvil om at problemene som klimaendringene kan påføre landbruket, er blitt undervurdert, sier forskningsdirektør Nils Vagstad i Bioforsk.

– **MER KUNNSKAP**

Både fagfolk og medier har rettet oppmerksomheten mot andre sider ved klimaproblemet, ifølge Vagstad. Selv om stigende havnivå kan få svært alvorlige konsekvenser, frykter han en enda verre situasjon hvis matproduksjonen rammes hardt.

Tore Furevik, direktør ved Bjerknessenteret for klimaforskning i Bergen, framholder at vi gradvis har fått mer kunnskap om klimaendringenes konsekvenser for jordbruket.

Det siste tiåret har det vært en rekke ekstreme hetebølger og tørkeperioder i Nord-Amerika, Europa, Russland og Australia. Følgene for jordbruket har i flere tilfeller vært dramatiske.

– USA hadde en veldig varm og tørr sommer i 2012. Da ble store deler av mais- og hveteavlingene ødelagt, sier Furevik.

FN anslår at 825 millioner

KLIMAENDRINGER

■ FNs klimapanel anslår at den globale gjennomsnittstemperaturen vil stige med mellom 0,9 og 5,4 grader fram til slutten av dette århundret sammenlignet med førindustriell tid.

■ Havnivået antas å stige med mellom 26 og 82 centimeter i samme periode. I verste fall kan stigningen bli på hele 98 centimeter fram til 2100.

■ Konsekvensene av klimaendringene drøftes i andre del av klimapanelets nye hovedrapport. Delrapporten legges fram i Yokohama i Japan 31. mars.

Kilde: FNs klimapanel

mennesker i utviklingsland er underernært i dag. Siden 2007 har det vært to kraftige økninger i matprisene på verdensmarkedet, delvis som følge av tørke og sviktende avlinger i viktige jordbruksland.

– **VERRE ENN VI TRODDE**

De kraftige hetebølgene i senere år har overrasket mange forskere. Samtidig er det bred enighet om at menneskeskapt global oppvarming sannsynligvis har bidratt til utviklingen.

– Klimaendringene har i dette tilfellet skjedd raskere enn modellene våre tilsa. Ekstremene er blitt så mye mer ekstreme enn man trodde bare for noen år siden, sier Furevik.

Klimamodellene tyder på at tørkeperiodene og hetebølgene vil forverre seg de neste tiårene. I så fall vil også utfordringene i jordbruket bli større.

– Trusselen mot matproduksjonen er den alvorligste konsekvensen av klimaendringene i forholdsvis nær framtid, mener Furevik.

Han får støtte fra Vagstad, som frykter at matmangel kan utløse uro og krig hvis ikke den globale jordbruksproduksjonen holder tritt med etterspørselen. Å avle fram nye planter som er mindre sårbare for sykdom, hete, tørke eller flom, blir avgjørende. Bedre tilgang til kunstgjødsel kan

«Trusselen mot matproduksjonen er den alvorligste konsekvensen av klimaendringene i forholdsvis nær framtid.»

Tore Furevik, professor

bli viktig i fattige land. Mye kan også oppnås ved å unngå svinn når mat produseres og fraktes.

– Vi er nødt til å satse på forskning og kunnskapsutvikling. I tillegg må kunnskapen ut til bondene, understreker Vagstad. (NTB)